

POSUDEK

na bakalářskou práci Judity Korteové: Doklady textilní výroby v českém eneolitu – Evidence of Eneolithic textile production in Bohemia. 94 stran textu s literaturou, 15 tabulek, 261 obrázků a další tabelace, Praha 2012, Univerzita Karlova.

Dokladům textilní výroby v českém pravěku dosud nebyla věnována soustavná pozornost, na rozdíl od nálezově jistě mnohem zajímavějšího raného a vrcholného středověku. Uvedené plně platí i pro období eneolitu, indicie textilní výroby bývají v publikacích zpravidla pouze formou výčtu artefaktů připojovány k analýze diskutovaného materiálu. Proto lze jen přivítat snahu Judity Korteové, která ve své bakalářské práci uchopila dané téma komplexním způsobem.

Vlastnímu zpracování dokladů eneolitického textilnictví v Čechách předchází celkový přehled této problematiky ve velmi širokém teritoriálním i chronologickém rámci. Lze jen konstatovat, že je v kontextu požadavků kladených na bakalářské práce neobyčejně zasvěcený a velmi přesvědčivě dokumentuje hloubku znalostí autorky, založenou na studiu početné literatury, zejména zahraniční. Zevrubně jsou s vlastními postřehy komentovány všechny okruhy související s diskutovaným tématem, ať jde o suroviny na výrobu textilií, způsoby jejich přípravy, techniky předení, artefakty dokládající danou činnost atd. Rozhodně nepůsobí samoučelně, vždyť řešení konkrétních nálezových situací, interpretace artefaktů atp. jsou přece smysluplné pouze na pozadí dokonalé znalosti dané problematiky.

Doklady textilnictví v českém eneolitu se omezují pouze na několik málo typů předmětů, např. na rozdíl od Moravy (*Baldia 2004*, s původní literaturou) však dosud nemáme k dispozici ani jediný otisk textilie (s výjimkou občasných otisků rohoží na dně nádob a pochopitelně otisků šňůry na keramice). Na dané řemeslo tak poukazují pouze početné nálezy přeslenů, dále závaží, cívek, s výhradou šidel a provrtaných keramických koleček. Ke cti autorky slouží, že se poctivě snažila evidovat veškeré literárně dostupné podklady (viz přiměřeně strukturované tabelace za textem), čemuž odpovídá i výsledek – z eneolitických Čech tak máme k dispozici 553 přeslenů ze 44 lokalit, 39 závaží, 412 šidel a něco málo cívek a provrtaných koleček. Chronologické rozložení artefaktů indikujících textilnictví není rovnoměrné, jejich minimum pochází z raného eneolitu, více se jich objevuje v eneolitu starém a zcela dominují ve středním eneolitu (80 % nálezů). Obtížné je ovšem určit míru vlivu postdepozičních procesů a struktury pramenů, jak autorka správně poznamenává – např. v kultuře se šňůrovou keramikou prakticky nejsou k dispozici, a to z prostého důvodu jejich

absence v hrobech, prakticky jediném dochovaném typu pramene daného období. Nelze než souhlasit s autorkou v názoru, že textilnictví v eneolitu mělo dle dostupných pramenů spíše charakter podomácké výroby, provozované na všech typech sídlišť.

Závěrem je třeba podrhnout vysokou stylistickou, pojmovou a formulační úroveň češtiny, velmi bohatou doprovodnou obrazovou dokumentací práce a formálně bezchybné citace. Výsledek dle mého soudu překračuje úroveň bakalářských prací a je plně srovnatelný spíše s texty magisterskými, bez jakýchkoli pochyb jej proto **d o p o r u č u j i** k obhájení.

V Praze dne 29. 8. 2012

PhDr. Miroslav Dobeš

Literatura

Baldia, Ch. 2004: The Oldest Woven Textile of the Funnel Beaker Culture (4000-2900 cal. BC) in North and Central Europe, in: Acts of the XIVth UISPP Congress, University of Liège, Belgium, 2-8 September 2001. Section 9. Le Néolithique au Proche Orient et en Europe. Section 10. L'âge du cuivre au Proche Orient et en Europe. General Sessions and Posters, 67-70. Oxford.